

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ У ВИКОРИСТАННІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФАРМАЦІЇ

Ковтун Є.Ю.

Науковий керівник: Волкова А.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

socpharm@nuph.edu.ua

Вступ. Інформаційні технології (ІТ) є частиною майже кожного аспекту сучасного повсякденного життя, і охорона здоров'я не є винятком. Упровадження електронної охорони здоров'я через стандартизацію, формування баз даних та електронних реєстрів, електронних медичних карток, електронних рецептів тощо вимагає від фармацевтичного сектора адаптації до сучасних вимог та готовності використання даних інструментів у діяльності аптечних закладів, виробничих фармацевтичних підприємств.

Мета дослідження. Метою дослідження стало проведення аналізу сучасних підходів до використання ІТ у фармації та визначення їх ролі в підвищенні ефективності роботи підприємств фармацевтичного сектору та якості надання фармацевтичних послуг.

Матеріали та методи. Матеріалами дослідження стали публікації у періодичних наукових виданнях, звіти фармацевтичних підприємств. Під час дослідження використано системно-аналітичний метод, метод узагальнення.

Результати дослідження. За результатами узагальнення даних щодо напрямів розвитку сучасних ІТ у фармацевтичній діяльності можна виокремити ті, що орієнтовані на підвищення ефективності діяльності фармацевтичних виробничих підприємств та аптечних закладів, зокрема: автоматизація документообігу, управління технологією фармацевтичного виробництва, автоматизація бухгалтерського обліку і планування, розробка систем прийняття рішень, автоматизація банківських операцій, створення автоматизованих робочих місць, створення баз даних тощо; а також такі напрями ІТ, що направлені на підвищення якості надання фармацевтичної допомоги пацієнтам та відвідувачам аптек: впровадження електронних рецептів, розробка онлайн-платформ управління фармакотерапією (Medication management therapy – MTM), використання автоматизованих роздавальних шаф (Automated dispensing cabinet – ADC), розробка інформаційних та пошукових мобільних додатків, онлайн-платформ для бронювання ліків в аптеках, тощо.

Визначено, що одним із сучасних перспективних підходів підвищення ефективності й якості лікування є управління фармакотерапією на рівні аптечних закладів шляхом впровадження онлайн-платформи (MTM), функціонал якої дозволяє фармацевту проаналізувати призначені пацієнту всіма лікарями ліки, а також ті безрецептурні препарати, дієтичні добавки, що додатково використовуються пацієнтом, та підібрати найбільш оптимальний режим їх прийому з метою уникнення лікарської взаємодії, попередити нераціональне використання ліків через дублювання фармакологічних ефектів, а також надати необхідну повноцінну інформацію щодо особливостей застосування лікарських засобів для терапії конкретного захворювання пацієнта.

Також визначено, що в логістичних процесах у фармацевтичній діяльності широко використовується радіочастотна ідентифікація (radio frequency identification – RFID) – системи, що дають можливість фармацевтичним виробництвам оперативно отримувати дані на всіх стадіях виробничого процесу, починаючи з надходження субстанцій та допоміжних

матеріалів на склад і завершуючи відвантаженням упакованого лікарського засобу. На оптових фармацевтичних підприємствах RFID-системи забезпечують контроль на кожному етапі роботи: від надходження продукції на аптечний склад, її розміщення, зберігання, швидкого пошуку і переміщення до оформлення замовлень з найменшими тимчасовими і людськими витратами; видачі і транспортування продукції. Також дані системи дозволяють покращити обслуговування аптек за рахунок своєчасної та безпомилкової збірки замовлень, удосконалити обробку інформації за рахунок виключення ручного введення і пов'язаних з цим помилок персоналу, швидко і точно проводити інвентаризацію, складати і вести облік і звіти про обіг лікарських засобів. В аптеках RFID-системи дають унікальні можливості створення єдиної системи обліку та контролю товарообігу для відділу запасів і торгового залу аптек з повною прозорістю всіх процесів: надходження ліків у відділи, переміщення в торговий зал, касові операції, захист від крадіжок, інвентаризація в місцях зберігання; а також дозволяють оперативно задовольняти запити відвідувачів аптеки за допомогою визначення місця розташування лікарських засобів та інших товарів у торговому залі.

Висновки. За результатами проведеного аналізу можна стверджувати, що ІТ у діяльності фармацевтичних підприємств перебувають у стані швидкого зростання, дана сфера розвивається і вдосконалюється з кожним роком і, відповідно, впровадження ІТ у практичну діяльність дозволить оптимізувати витрати, підвищити ефективність роботи фахівців та підвищити якість фармацевтичних товарів та послуг.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАРЕЄСТРОВАНИХ В УКРАЇНІ ВАКЦИН ВІД ВІРУСУ SARS-CoV-2

Мала О. Д.

Науковий керівник: Криськів О. С.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
elenamdance@gmail.com

Вступ. У науковому середовищі продовжують точитися дискусії про походження коронавірусу. Розглядають дві гіпотези його походження: витік з лабораторії (у цьому контексті зазвичай згадують Уханський інститут вірусології) і природну мутацію при передаванні вірусу, що раніше поширювався серед тварин, до людини. Прийде час, і ми про це дізнаємося. Але поки що, спостерігаючи за потужними економічними та суспільними наслідками, які тягне за собою коронавірус, стає зрозуміло, що насправді вірус є зброєю ХХІ століття. Навмисне чи ні, але, існує думка, що руйнівну силу цього вірусу випробовують прямо зараз на усьому людстві, в режимі реального часу.

За офіційною китайською версією, перший спалах нового вірусу почався на пташиному ринку в Ухані у 2019 році. І вже 3 березня 2020 року зафіксовано його поширення в Україні, коли підтвердився перший випадок хвороби в Чернівецькій області. З того часу COVID-19 набирає все нових і нових обертів.

Окрім того, вірус постійно мутує. Наразі поширюється його новий штам – омікрон. У сьогоднішніх реаліях в умовах російського вторгнення питання пандемії ніби і відійшло на другорядний план, але все ще лишається нагальною проблемою. Під час війни більшість з нас